

Udviklingen af kriminalitets- og tryghedssituationen fra sommeren 2022 til ultimo maj 2023

SSP Københavns vurdering

Der har i størstedelen af perioden generelt været roligt i København set i forhold til unge. Der har i perioden sommeren 2022 til ultimo maj 2023 været særlig opmærksomhed på:

- Unges uhensigtsmæssigt ophold
- Uroskabende ungegrupper
- Christiania og ny problematik med unge under 18 år, der sælger hash i boderne
- Bandeaktivitet, hvor banderne i højere grad end tidligere rækker ud til unge under 18 år.
- Særlige tendenser

Unge uhensigtsmæssigt ophold

I sommeren 2022 forsamledes de unge ikke længere i samme omfang som tidligere ved havnefronterne, men i store grupper i fx Fælledparken og Sneglen i Tårnby Kommune. De sociale medier spillede en stor rolle i, at mange unge hurtigt kunne mødes på aftale steder uden voksen tilstedeværelse. På Sneglen v. Amager Strandpark (Tårnby Kommune) var udfordringen, at store grupper af unge i alderen 12-16 år forsamledes, hvor de på tidspunkter havde en uhensigtsmæssig adfærd, indtog alkohol og lattergas. Derudover besøgte Rasmus Paludan også stedet, hvor der blev en rigtig dårlig stemning. Nærpolitiet, Københavnerteamet og BBU Gadeplan Amager gennemførte en forebyggende og konfliktdæmpende indsats i tæt dialog med SSP Tårnby. Også i Fælledparken var der hen over sommeren og tidlig efterår flere eksempler, hvor store grupper af unge, op mod 300 personer, forsamledes. I takt med at vejret blev dårligere, vendte normalbilledet i Fælledparken tilbage.

I det sene efterår og vinteren opholdt de unge sig primært på Hovedbanegården, Rådhuspladsen, Indre By mv., hvor de havde en grænsesøgende adfærd, stort indtag af alkohol mv. I vintermånederne var fokus på unges uhensigtsmæssige ophold i kældre i ejendomme, p-kældre, togstationer, indkøbscentre, idrætsanlæg, biblioteker mv. Nærpoliti, gadeplan og opsøgende medarbejdere rettede hele året igennem opmærksomheden mod de forskellige steder, hvor de unge opholdt sig.

SSP København oplever, at det er vanskeligere at forudse, hvor unge vil opholde sig fx i sommermånederne. Dette grundet unges øget mobilitet og de sociale mediers muligheder for at samles mange på kort tid.

Utryghedsskabende ungegrupper

I hele 2022 har SSP haft fokus på grupper af børn og unge i alderen 11- 16 år, der opholdt sig omkring i Indre By, Vesterbro, Østerbro og andre steder i København om aftenen i weekenderne. Det var både unge bosiddende i København og omegnskommuner. Der blev i SSP-regi lavet en screening af gruppen, og de unge blev behandlet som SSP-enkeltsager.

På baggrund af episoder med utryghedsskabende adfærd og chikane rettet mod de fordrevne ukrainere indkvarteret i Kirsebærhaven, igangsatte SSP-ledergruppen i Valby en SSP-handleplan. Handleplanen omfattede indsatser som fx synlig patruljering, hjemmebesøg hos unge med bekymrende adfærd, lokale beboermøder/dialogmøder, opsøgende indsatser og aktiviteter, brobygning til fritid mv. Formålet var at forhindre konfliktsituationer, sikre tryghed og bygge bro mellem lokalsamfund og fordrevne. SSP København blev bekendt med, at der på Nørrebro og Bispebjerg også skulle indkvarteres mange ukrainere. De gode erfaringer fra Valby blev brugt, og der blev forud for indkvarteringen startet et samarbejde med indkvarteringsstederne, lokale aktører, Rådhusvagten m.fl. SSP Sekretariatet indledte i 2022 et samarbejde med Ukrainesekretariatet i Københavns Kommune for at forebygge konflikter mellem lokale unge og ukrainere, der indkvarteredes i flere bydele. Der var ligeledes et tæt samarbejde med de relevante aktører fra forvaltningerne.

I slutningen af 2022 var der flere knivstikkerier på Nørrebro og Bispebjerg. Disse bundede sandsynligvis i en konflikt mellem ungegrupperinger fra de to områder, primært 18-25-årige, men der var også episoder med under 18-årige. SSP København fokus var på at sikre tryghed blandt byens børn og unge. Flere unge fortalte, at de var bange for at færdes på gaden i aftentimerne, og at nogle forældre ikke ville lade deres børn komme i skole eller på ungdomsuddannelse pga. situationen. BUF havde, i samarbejde med BBU, fokus på unge, som grundet situationen, ikke mødte i skole eller på ungdomsuddannelse. Målet var hurtigst muligt at tilbyde den rette støtte og tryghed. Københavns Politiet oprettede visitationszone på baggrund af de mange knivstikkerier. Mange unge fra lokalområdet har været frustrerede over knivstikkerierne, men også visitationszonen. SSP og politiets forebyggere afholdt derfor dialogmøder i forbindelse med en tryghedsskabende indsats.

Christiania

I andet halvår 2022 blev der observeret unge under 18 år, der solgte hash i boderne på Christiania. Dette er en ny problematik, og der er derfor en bekymring for et normskred blandt banderne på Christiania, hvor de giver under 18-årige lov til at sælge hash fra boderne. Der har derfor været en fokuseret indsats på tværs af SSP, og politiets patruljer har haft ekstra fokus på unge, som færdes i området. Socialforvaltningen har ligeledes opmærksomheden rettet mod problematikken og har været til stede i området med opsøgende medarbejdere. SSP København koordinerer tæt med politiet i forhold til de unge, der bliver taget, både unge bosiddende i København og unge fra andre kommuner.

Bandeaktivitet

Der har i anden halvdel af 2022 været stor bandeaktivitet i forhold til fusionering og positionering både i gadebilledet og på sociale medier. SSP København har haft, og har fortsat, ekstra fokus på rekruttering af under 18-årige. Det er SSP's oplevelse, at bandernes normer og grænser har rykket sig. De rækker i større omgang end tidligere ud til under 18-årige, hvilket ses på med stort alvor. De unge, hvor der er en bekymring, bliver oprettet som SSP-enkeltager, som koordineres tæt med alle parter.

Særlige tendenser

Opioider: Der er bekymring for opioid-situationen blandt de unge i landets kommuner. I et svar til Sundhedsstyrelsen, som laver en kommunal kortlægning, er svaret fra Københavns Kommune bl.a., det opleves, at forbruget er stigende blandt unge og har været det over noget tid. Opioiderne er næsten udelukkende erhvervet illegalt. De unge oplyser til forvaltningens behandlingstilbud (U-turn og Rusmiddelbehandling København), at de får opioiderne fra de pushere, de typisk også køber andre stoffer hos, de køber på nettet, får fra venner eller køber i

kiosker. Her er det ofte unge, der har det svært på mange forskellige måder og som generelt er risikovillige. Der er også unge, som ikke tager andre rusmidler, f.eks. velfungerende unge på gymnasier eller lign., som er startet med at tage det enten som smertestillende, eller fordi de har haft brug for at slappe af/afstresning/angstdæmpende og har fået det anbefalet af f.eks. en ven. Desuden anvendes opioider i forbindelse med fester, hvor der også indtages alkohol.

Vapes: SSP har skærpet opmærksomhed på en ny trend blandt unge, nemlig engangs-e-cigaretter (vapes) med smag, der er blevet aktuel blandt danske unge. Børn og unge, nogle helt ned omkring 11-års alderen, bruger og sælger e-cigaretter med smag. SSP-samarbejdet på landsplan er særligt opmærksomme på denne tendens, fordi, ud over sundhedsrisikoen, minder måden, de unge skaffer produktet på, i høj grad om den måde, der bliver handlet med euforiserende stoffer. SSP på landsplan har set tilfælde, hvor unge pludselig finder sig selv være en lille del af et større kriminelt netværk. Den lille del kan hurtigt blive større, og man kan blive tvunget ud i situationer, man helst vil undgå.

Kriminelle muldyr: I starten af 2023 blev over 150 personer fra hele landet anholdt, mistænkt for at have ageret muldyr. Muldyr er personer, der stiller deres konto til rådighed for hvidvask af penge. SSP København ser også en øget tendens til, at unge enten vidende eller uvidende, dvs. narres, lokkes eller tvinges, til at flytte, hæve eller overføre penge via deres egne bankkonti.

Butikstyverier: SSP på tværs af byen oplever, at flere børn og unge begår butikstyverier. Snakken blandt unge går på, at det ikke har konsekvenser, hvis man bliver opdaget. Der var også i en periode været bekymring for systematiske butikstyverier.